

УДК 349.414

М. Л. МУРАВСЬКА,
молодший науковий співробітник

ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ ПОВНОВАЖЕНЬ ОРГАНІВ ВЛАДИ У СФЕРІ УПРАВЛІННЯ ВОДНИМИ РЕСУРСАМИ: ПРАВОВИЙ АСПЕКТ

Аналізується зміст принципу субсидіарності та його застосування при управлінні водними ресурсами в умовах децентралізації повноважень органів влади. Досліджується взаємозв'язок між принципом субсидіарності та басейновим принципом управління водними ресурсами. Вивчені умови перерозподілу повноважень між органами державної влади спеціальної компетенції та органами місцевого самоврядування в частині управління водними ресурсами. Проаналізовано зарубіжний досвід на прикладі Іспанії. Внесено пропозиції для вдосконалення законодавства України в частині визначення повноважень органів влади при управлінні водними ресурсами в умовах їх децентралізації.

Ключові слова: децентралізація, принцип субсидіарності, басейновий принцип, повноваження, органи влади, управління водними ресурсами, зарубіжний досвід.

Муравская М. Л. Децентрализация полномочий органов власти в сфере управления водными ресурсами: правовой аспект

Анализируется содержание принципа субсидиарности и его использование при управлении водными ресурсами в условиях децентрализации полномочий органов власти. Исследуется взаимосвязь между принципом субсидиарности и бассейновым принципом управления водными ресурсами. Изучены условия перераспределения полномочий между органами государственной власти специальной компетенции и органами местного самоуправления в части управления водными ресурсами. Проанализирован зарубежный опыт на примере Испании. Внесены предложения по усовершенствованию законодательства Украины в части определения полномочий органов власти при управлении водными ресурсами в условиях их децентрализации.

Ключевые слова: децентрализация, принцип субсидиарности, бассейновый принцип, полномочия, органы власти, управление водными ресурсами, зарубежный опыт.

Muravska M. Decentralization of authorities' power in the field of water management: legal aspect

The content of the principle of subsidiarity and its use in the water management under decentralization of authorities' powers was analyzed. The interconnection between the principle of subsidiarity and the principle of basin water management was researched. The conditions for the redistribution of powers in the water management between public authorities that have special competence and local authorities were studied. The judicial practice and legislation of Spain that defines the powers of authorities in the water management were analyzed. As a result of the research there were proposed the ways to improve Ukrainian legislation that defines the powers of the authorities in the water management under the conditions of decentralization.

Key words: decentralization, the principle of subsidiarity, the basin principle, powers, authorities, water management, foreign experience.

Проведення реформи з децентралізації влади в Україні є актуальним завданням сьогодення. Відповідно до ч. 3 ст. 4 Європейської хартії місцевого

самоврядування¹ порядок розподілу повноважень органів влади має ґрунтуватись, зокрема, на принципі субсидіарності. Згідно з цим принципом повноваження здійснюються, як правило, тими органами влади, які є найбільш наближеними до громадян, тобто органами місцевого самоврядування. Як слушно зазначається в літературі, цінність місцевого самоврядування полягає в тому, що, будучи рівнем публічної влади, найбільш наближеним до людини, а отже, й найкраще обізнаним із повсякденними проблемами життєдіяльності мешканців територіальних громад, воно може найкраще забезпечити населення широким спектром публічних послуг: соціальних, побутових, торговельних, культурних, освітніх та інших².

Юридичним фактом визначення повноважень органів місцевого самоврядування в умовах проведення децентралізації влади в Україні стане прийняття закону «Про внесення змін до Конституції України щодо децентралізації влади», який був схвалений Постановою Верховної Ради України № 656-19 від 31.08.2015 р. «Про попереднє схвалення законопроекту про внесення змін до Конституції України щодо децентралізації влади»³. Відповідно до п. 40 висновку Венеціанської комісії № CDL-PI(2015)016 «Попередня думка щодо запропонованих змін до Конституції, які відбуваються в рамках судової реформи в Україні»⁴ принцип субсидіарності був дотриманий у зазначеному законопроекті.

Так, згідно зі змінами, які вносяться законопроектом до ст. 143 Конституції України⁵ територіальні громади наділяються такими повноваженнями, як: управління майном, що є в комунальній власності; затвердження бюджету відповідної громади і контроль за його виконанням; затвердження програми соціально-економічного та культурного розвитку і контроль за їх виконанням; встановлення місцевих податків і зборів; забезпечення реалізації результатів місцевих референдумів; утворення, реорганізація та ліквідація комунальних підприємств, організацій і установ, а також здійснення контролю за їх діяльністю; вирішення інших питань місцевого значення, віднесених законом до її компетенції. До повноважень обласних рад віднесено затвердження обласного, районного бюджету для виконання спільних проєктів та контроль за його виконанням; вирішення інших питань, віднесених законом до їх компетенції.

Слід підкреслити, що зазначений перелік повноважень органів місцевого самоврядування, з другого – не містить повноважень щодо управління водними ресурсами, а з іншого боку, не є вичерпним. Відповідно, повноваження органів місцевого самоврядування, а також повноваження органів державної влади щодо управління водними ресурсами мають визначати спеціальні акти законодавства, зокрема Водний кодекс України⁶ (далі – ВК України). Тобто в результаті набрання чинності законом України «Про внесення змін до Конституції України щодо децентралізації влади» має бути поставлено завдання переглянути повноваження органів державної влади та органів місцевого самоврядування щодо управління водними ресурсами, закріпленими в ВК України.

Зважаючи на те, що відповідно до п. d ч. 1 ст. 361 Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співто-

вариством з атомної енергетики і їхніми державами-членами, з іншої сторони⁷ співробітництво має на меті збереження, захист, поліпшення і відтворення якості навколишнього середовища, захист громадського здоров'я, розсудливе та раціональне використання природних ресурсів та заохочення заходів на міжнародному рівні, спрямованих на вирішення регіональних і глобальних проблем навколишнього середовища, зокрема, у сфері управління водними ресурсами, при визначенні повноважень органів влади з управління водними ресурсами в Україні необхідно брати до уваги вимоги Водної рамкової Директиви ЄС⁸ (далі – ВРД ЄС).

Так, з одного боку, відповідно до п. 18 преамбули ВРД ЄС ця Директива має координувати та об'єднувати і у далекій перспективі розвивати далі загальні принципи і структури для охорони і стабільного використання води у Співтоваристві відповідно до принципу субсидіарності. Водночас, з другого боку, у зв'язку з тим, що відповідно до ст. 13 ВК України державне управління водними ресурсами здійснюється за басейновим, а не за адміністративно-територіальним принципом, виникає питання, яким чином має бути застосований принцип субсидіарності при розподілі повноважень з управління водними ресурсами. Адже основною одиницею управління на основі басейнового принципу відповідно до п. 15 ч. 1 ст. 2 ВРД ЄС є район річкового басейну, межі якого не відповідають межах адміністративно-територіальних одиниць. Тому передача необмеженої кількості повноважень щодо управління водними ресурсами органам місцевого самоврядування обмежить можливості ефективного управління басейном річки в цілому. Однак все ж таки органи місцевого самоврядування в частині управління водними ресурсами мають вирішувати та впливати на вирішення завдань, які стосуються інтересів певної територіальної громади.

Цікавий досвід щодо розподілу повноважень між органами державної влади та органами місцевого самоврядування реалізований у законодавстві Іспанії. Так, відповідно до ч. 1 ст. 103 Конституції Іспанії⁹ державне управління здійснюється на основі принципів ефективності, ієрархії, децентралізації, деконцентрації та координації. Крім того, у ст. 137 Конституції Іспанії закріплено принцип автономії, тобто всі автономні співтовариства користуються автономією для вирішення завдань, які стосуються їх інтересів. Водночас на відміну від Конституції України, у Конституції Іспанії закріплені повноваження органів державної влади та місцевого самоврядування в частині управління водними ресурсами як важливого об'єкта правового регулювання.

Так, виключними повноваженнями органів державної влади відповідно до ст. 149 Конституції Іспанії є, зокрема, регулювання правових відносин щодо морської риболовлі, захисту довкілля, але без втручання до сфери повноважень Автономних Співтовариств; законодавче забезпечення, управління та надання прав на експлуатацію водних ресурсів, коли вони протікають по території більше ніж одного автономного співтовариства; проведення робіт, які забезпечують загальнодержавні інтереси, або якщо їх проведення впливатиме на територію більше ніж одного автономного співтовариства.

Повноваження автономних співтовариств визначені в ст. 148 Конституції Іспанії: територіальне планування, містобудування; управління в сфері захисту довкілля; проектування, будівництво й експлуатація гідроенергетичних споруд, каналів та систем зрошення для забезпечення інтересів автономного співтовариства, правові відносини щодо мінеральних і термальних вод, риболовлі у внутрішніх водах, ловлі ракоподібних та аквакультури.

Таким чином, зважаючи на те, що влада в Іспанії є децентралізованою, визначення повноважень з управління водними ресурсами на основі принципу субсидіарності, згідно з яким управління здійснюється органами влади, найбільш наближеними до громадян, відбувається з урахуванням басейнового принципу управління, на основі якого об'єктом управління є район річкового басейну, а не адміністративно-територіальна одиниця. У зв'язку із цим пріоритет в управлінні водними ресурсами наданий органам державної влади, а не органам місцевого самоврядування. Конституційний Суд Іспанії надав таке обґрунтування пріоритету державного управління водними ресурсами: 1) згідно з логікою адміністративного управління не є раціональним визначати правовий режим і управління водними ресурсами кожного водотоку та його притоків з урахуванням меж кожного автономного співтовариства. Адже очевидно, що водокористування та експлуатація гідротехнічних споруд, які здійснюються на території одного з них, впливає на можливість використання вод тих самих водних об'єктів в межах інших автономних співтовариств, по території яких вони протікають; 2) з технічної точки зору також очевидно, що води одного річкового басейну утворюють єдине ціле, яким необхідно управляти рівномірно (п. 15 Постанови № 227/1988 від 29.11.1988 р.¹⁰).

З урахуванням норм Конституції Іспанії загальні принципи та повноваження органів влади з управління водними ресурсами деталізовані в Законі Іспанії «Про води»¹¹ (далі – ЗІ «Про води»). Так, управління водними ресурсами здійснюється на основі принципів, закріплених в ст. 14 ЗІ «Про води»: 1) єдності управління, комплексного відновлення, економії вод, деконцентрації, децентралізації, координації, ефективності та участі користувачів; 2) врахування єдності річкового басейну, гідравлічних систем та гідрологічного циклу; 3) поєднання державного управління водними ресурсами з просторовим плануванням, збереженням, захистом та відновленням навколишнього природного середовища.

У ст. 17 ЗІ «Про води» закріплені такі повноваження органів державної влади спеціальної компетенції щодо управління водними ресурсами: 1) гідрологічне планування та реалізація державних планів щодо гідравлічної інфраструктури; 2) застосування заходів, необхідних для управління водними ресурсами згідно з міжнародними угодами та конвенціями; 3) надання прав на користування водними ресурсами, які виходять за межі території одного автономного співтовариства; 4) надання дозволів на водокористування в річкових басейнах, які виходять за межі території одного автономного співтовариства, а також контроль за їх дотриманням.

Автономні співтовариства реалізують виключні повноваження щодо управління водними ресурсами в річкових басейнах, які повністю знаходяться на їх

території. Однак представники автономних співтовариств беруть участь в управлінні водними ресурсами держави, зокрема, шляхом їх залучення до складу державних органів управління водними ресурсами з метою захисту прав водокористувачів (ст. 18 ЗІ «Про води»).

Так, відповідно до ст. 19 ЗІ «Про води» найвищим органом управління водними ресурсами Іспанії є Національна рада з водних ресурсів (El Consejo Nacional del Agua). Цей орган підпорядковується Міністерству навколишнього природного середовища. До її складу входять представники Генеральної державної адміністрації, автономних співтовариств, органів місцевої влади, басейнових органів управління, місцевих професійних та економічних організацій, профспілок та організацій роботодавців, некомерційних організацій.

Для управління річковими басейнами, які виходять за межі одного автономного співтовариства, створюються басейнові органи управління (ст. 21 ЗІ «Про води»), які є автономними органами. Представники автономних співтовариств, за їх рішенням, можуть бути представлені у складі керівного органу басейнових органів управління не менше ніж одним голосом. Кількість представників провінцій (автономні співтовариства поділяються на провінції) у складі керівного органу басейнових органів управління визначається пропорційно до частки їх території, яка знаходиться в межах річкового басейну (ст. 27 ЗІ «Про води»).

Водночас ЗІ «Про води» не заперечується вірогідність виникнення конкуруючих повноважень між, зокрема, басейновими органами управління та Автономними Співтовариствами, які, проте, зобов'язуються узгоджувати такі повноваження, якщо вони виникають під час управління водними ресурсами, та враховувати вірогідний вплив на територіальне планування. Зокрема, згідно з п. 5 прикінцевих положень ЗІ «Про води» повноваження автономних співтовариств щодо територіального планування не повинні порушуватись обмеженням у землекористуванні та резервуванні територій у зв'язку із: визначенням зон сервітутів та охоронних зон поверхневих водосховищ, озер та лагун, управлінням повененебезпечними територіями (ст. 6 та ст. 11); впливом гідрологічного планування або водокористування на ведення сільського господарства, забудову, промисловість, експлуатацію енергетичних об'єктів та планування території (п. д ч. 1 ст. 20, ст. 43). Крім того, мають братися до уваги вимоги до дотримання доступності водних ресурсів, їх якості та захисту, а також обов'язки інформувати один одного та спільно співпрацювати при створенні нових та реалізації чинних проектів (ст. 128 ЗІ «Про води»). Умови співпраці басейнових органів управління та автономних співтовариств можуть бути врегульовані шляхом укладання угоди про співробітництво (ст. 25 ЗІ «Про води»). Нарешті, якщо діяльність та проекти автономних співтовариств стають джерелом нових вимог до водокористування, то вони мають подавати запит до басейнових органів управління, а басейнові органи управління мають інформувати автономні співтовариства про наявність або відсутність достатньої кількості поверхневих водних ресурсів для забезпечення відповідної діяльності та реалізації проектів. Тобто автономні співтовариства та басейнові

органи управління тісно співпрацюють під час управління водними ресурсами з урахуванням виключних повноважень кожного органу управління.

Крім державних законів, повноваження автономних співтовариств щодо управління водними ресурсами закріплюють їх органічні закони. Проте, як правило, вони дублюють норми Конституції Іспанії та ЗІ «Про води». Зокрема, відповідно до п. 36 ч. 1 ст. 9 Органічного Закону Автономного співтовариства Екстремадура¹² воно наділене виключною компетенцією щодо регулювання, планування та управління водними ресурсами, які протікають виключно по її території, зокрема, визначає умови: водокористування та експлуатації гідротехнічних споруд, а також надання відповідних прав; планування, будівництва та експлуатації гідравлічних споруд та об'єктів гідравлічної інфраструктури, каналів та іригаційних споруд, які не становлять інтересу для держави та не впливають на інші автономні співтовариства.

Водночас окремі статті органічних законів деяких автономних співтовариств, які регулюють водні правові відносини, під час їх прийняття містили норми, які суперечили нормам Конституції Іспанії. Це стало причиною їх оскарження в Конституційному суді Іспанії. Так, на підставі позову Дорадчого органу Ради Автономного співтовариства Екстремадури Конституційний суд Іспанії прийняв постанову № 30/2011 від 16.03.2011 р.¹³, в якій висловив думку щодо конституційності ст. 51 Органічного Закону Андалусії¹⁴. Даною статтею закріплювались ексклюзивні повноваження Андалусії щодо управління басейном річки Гвадалквівір, води якої протікають виключно по її території та не впливають на територію інших автономних співтовариств. Однак у дійсності "на території Андалусії знаходиться більша, проте не вся територія басейну річки Гвадалквівір.

Тому відповідно до зазначеної постанови Конституційного суду Іспанії така норма порушує п. 22 ч. 1 ст. 149 Конституції Іспанії та принцип, закріплений у ст. 17 ЗІ «Про води», згідно з якими повноваженням з управління водним басейном, який виходить за межі одного автономного співтовариства наділяється держава. На думку Конституційного суду Іспанії, ст. 51 Органічного Закону Андалусії могла б спричинити такий розподіл повноважень: частина басейну Гвадалквівір, яка знаходиться в межах Андалусії, була б об'єктом управління Автономного співтовариства Андалусія, а управління частиною басейну, що виходить за межі Андалусії, – держави. Отже, Конституційний суд Іспанії визнав ст. 51 Органічного Закону Андалусії неконституційною та скасував її.

З тієї ж причини Дорадчий орган Ради Автономного співтовариства Екстремадури в судовому порядку оскаржив ч. 1 ст. 75 Органічного Закону Автономного Співтовариства Кастилії та Леону¹⁵. Відповідно до даної норми були закріплені виключні повноваження Кастилії та Леону щодо управління басейном річки Дуеро та підкреслювалось, що межі зазначеного річкового басейну не поширюються на територію інших автономних співтовариств, а лише на територію Португалії. Проте це не відповідало дійсності, адже межі басейну річки Дуеро поширювались на територію більше ніж одного автоном-

ного співтовариства. У своїй постанові №32/2011 від 17.03.2011 р. Конституційний суд Іспанії дійшов висновку, що ч. 1 ст. 75 Органічного Закону Кастилії та Леону є неконституційною, адже повноваження, закріплені зазначеною нормою, є сферою компетенції держави¹⁶. Відповідно, при децентралізації влади повноваження органів місцевого самоврядування в частині управління водними ресурсами мають визначатись їх нормативними актами після встановлення меж району кожного річкового басейну, який є одиницею управління водними ресурсами. Це дозволить приймати нормативно-правові акти різних адміністративно-територіальних одиниць в частині управління водними ресурсами, які не міститимуть норм, що в майбутньому ставатимуть причиною спорів в судах між їх органами управління.

Описаний досвід Іспанії є корисним для законодавця України з позиції розподілу повноважень органів влади при формуванні правового механізму управління водними ресурсами при взаємодії двох принципів субсидіарності та басейнового. На основі басейнового принципу формується об'єкт управління – річковий басейн. Водночас, межі річкового басейну є відмінними від меж адміністративно-територіальних одиниць. Тому, управління водними ресурсами є сферою як державного, так і місцевого правового регулювання.

При визначенні повноважень органів влади щодо управління водними ресурсами пріоритет має надаватись басейновим органам управління, які є органами державної влади спеціальної компетенції. Адже, органи місцевого самоврядування не можуть отримати необмежений комплекс повноважень щодо управління частиною річкового басейну, розташованого в межах їх адміністративно-територіальної одиниці. Водночас, при управлінні водними ресурсами до уваги мають братися інтереси мешканців усіх адміністративно-територіальних одиниць, на території яких знаходиться річковий басейн і на які може вплинути водокористування та експлуатація водних об'єктів та гідротехнічних споруд. Органи місцевого самоврядування є найбільш ознайомленими із такими інтересами. Тому, рішення басейнових органів управління, які впливають на інтереси окремої територіальної громади, доцільно узгоджувати із відповідними органами місцевого самоврядування. Для участі у прийнятті рішень басейнових органів управління, які впливають на інтереси певної територіальної громади, представники органів місцевого самоврядування входять до складу басейнових органів управління. Участь органів місцевого самоврядування, які найбільшою мірою знайомі з інтересами та потребами мешканців кожної адміністративно-територіальної одиниці, у прийнятті рішень щодо управління водними ресурсами забезпечуватиме дотримання принципу субсидіарності. Водночас, органи місцевого самоврядування слід зобов'язати узгоджувати свої рішення, які стосуються користування річковим басейном або його частиною, із басейновими органами управління. Це дозволить уникнути вірогідного негативного впливу від діяльності мешканців різних адміністративно-територіальних одиниць на екологічний стан водних ресурсів.

Отже, в результаті проведення реформи децентралізації влади в ВК України має бути закріплений ефективний механізм співпраці басейнових

органів управління та органів місцевого самоврядування щодо управління водними ресурсами, який ґрунтуватиметься на взаємодії двох принципів басейнового та субсидіарності.

1. European Charter of Local Self-Government // European Treaty Series. – Strasbourg. – 1985 – № 122. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: rm.coe.int/CoERMPublicCommonSearchServices/DisplayDCTMContent?documentId=090000168007a088.
2. Децентралізація публічної влади: досвід Європейських країн та перспективи для України: Наукове видання / [Бориславська О., Заверуха І., Захарченко Е. та ін.]; Швейцарсько-український проект «Підтримка децентралізації в Україні». – DESPRO. – К.: ТОВ «Софія». – 2012. – С. 15.
3. Про попереднє схвалення законопроекту про внесення змін до Конституції України щодо децентралізації влади: Постанова Верховної ради України від 31.08.2015 р. № 656-19 // *Голос України*. – 2015. – № 161.
4. Preliminary opinion on the proposed constitutional amendments regarding the judiciary of Ukraine: Opinion No. 803/2015. – European commission for democracy through law (Venice Commission) № CDL-PI(2015)016 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-PI\(2015\)016-e](http://venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-PI(2015)016-e).
5. Конституція України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР // *Відомості Верховної Ради України*. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
6. Водний кодекс України від 06.06.1995 р. № 213/92 – ВР // *Відомості Верховної Ради України*. – 1995. – № 24. – Ст.189.
7. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергетики і їхніми державами-членами, з іншої сторони від 27.06.2014 р. // Офіційний вісник України. – 2014. – № 75. – Т. 1. – С. 83.
8. Directive 2000/60/EC of the European Parliament and of the Council of 23 October 2000 establishing a framework for Community action in the field of water policy // *Official Journal of the European Union*. – № L 327. – 2000. – р. 0001-0073 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32000L0060.
9. Constitución Española de 1978 // *Boletín oficial del Estado. Gaceta de Madrid*. – 1978. – № 311.1 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: boe.es/boe/dias/1978/12/29/pdfs/A29313-29424.pdf.
10. Sentencia del Pleno del Tribunal Constitucional de 29.11.1988 № 227/1988 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: portal.uc3m.es/portal/page/portal/inst_pascual_madoz/Bases_de_Datos/jurisprudencia/STC%20227%2088.pdf.
11. La Ley de Aguas: Real Decreto Legislativo de 20.07.2001 № 1/2001 // *Boletín oficial del Estado*. – 2001. – № 176 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2001-14276.
12. Ley Orgánica de reforma del Estatuto de Autonomía de la Comunidad Autónoma de Extremadura de 28.01.2011 № 1/2011 // *Boletín oficial del Estado*. – 2011. – № 25 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: boe.es/buscar/pdf/2011/BOE-A-2011-1638-consolidado.pdf.
13. Sentencia del Pleno del Tribunal Constitucional de 16.03.2011 № 30/2011 // *Boletín oficial del Estado*. – 2011. – № 86 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: boe.es/boe/dias/2011/04/11/pdfs/BOE-A-2011-6545.pdf.
14. Ley Orgánica de reforma del Estatuto de Autonomía para Andalucía de 19.03.2007 № 2/2007 // *Boletín oficial del Estado*. – 2007. – № 68 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: boe.es/buscar/doc.php?id=BOE-A-2007-5825.
15. Ley Orgánica de reforma del Estatuto de Autonomía de Castilla y León de 30.11.2007 № 14/2007 // *Boletín oficial del Estado*. – 2007. – № 288 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: boe.es/buscar/pdf/2007/BOE-A-2007-20635-consolidado.pdf.
16. Sentencia del Pleno del Tribunal Constitucional de 17.03.2011 № 32/2011 // *Boletín oficial del Estado*. – 2011. – № 86 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: boe.es/boe/dias/2011/04/11/pdfs/BOE-A-2011-6547.pdf.

Muravska M. Decentralization of authorities' power in the field of water management: legal aspect

The reform of authorities' decentralization is an actual task in Ukraine. According to the part 3 of article 4 of Charter of Local Self-Government the order of distribution of the authorities' powers has to be based, in particular, on the principle of subsidiarity. According to this principle as a rule the powers are made by the authorities, who are closest to citizens, i.e. by local authorities.

While determining of authorities' powers of water management in Ukraine it is necessary to take into account demands of EU Water Framework Directive. From one side according to the paragraph 18 of EU Water Framework Directive's preamble this Directive should provide for such a framework and coordinate and integrate, and, in a longer perspective, further develop the overall principles and structures for protection and sustainable use of water in the Community in accordance with the principles of subsidiarity. At the same time, from another side, due to the fact that according to the article 13 of the Water Code of Ukraine state water management is based on the basin principle and not on the administrative-territorial principle, it is necessary to answer how should be used the principle of subsidiarity while determining of authorities' powers of water management.

An interesting experience on the division of powers between state authorities and local authorities was implemented in the legislation of Spain. The principle of autonomy was enshrined in the art. 137 of the Constitution of Spain. It means that all autonomous communities have autonomy to solve the tasks concerning their interests. At the same time powers of state and local authorities in water management were enshrined in the Constitution of Spain as an important object of legal regulation.

The priority in water management in Spain was given to state authorities and not to local authorities. The Constitutional Court of Spain explained the priority of state water management this way: 1) according to the logic of administrative management it is not rational to determine the legal regime and management of each water body and its inflows taking into account the borders of each autonomous community. Because it's obvious that water use and exploitation of hydraulic structures that are done on the territory of one of them, influence the possibility to use water of the same water bodies that flows on the territory of others autonomous communities; 2) on technical point it's obvious that water of one river basin are forming a whole that should be managed evenly. That is why autonomous communities of Spain realize exclusive authority of water management in river basins that are situated entirely on their territory.

At the same time the Spain Law "On Water" does not deny the probability of existing of competing powers between, in particular, basin authorities and autonomous community. But they have to coordinate such powers if they arise while water management, and take into account the possible impact on spatial planning.

As a result of the research there were made recommendations to improve the current legislation of Ukraine. In particular as a result of the reform of authorities' decentralization the effective mechanism of cooperation between basin authorities and local governments should be enshrined in the Water Code of Ukraine.

Key words: decentralization, the principle of subsidiarity, the basin principle, powers, authorities, water management, foreign experience.